

ABSZTRAKTKÖTET

„VÁLSÁGOK ÉS BÜNTETŐJOG” FIATAL BÜNTETŐJOGÁSZOK ELSŐ KONFERENCIÁJA

NATIONAL RESEARCH, DEVELOPMENT
AND INNOVATION OFFICE
HUNGARY

PROGRAM FINANCED
FROM THE NRDI FUND

„Válságok és büntetőjog”

Fiatal büntetőjogászok első konferenciája

Absztraktkötet

Szerkesztette:
Nagy Melánia – Ripszám Dóra

Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

Pécs, 2023

Szerkesztette:

Nagy Melánia – Ripszám Dóra

„Válságok és büntetőjog”

Fiatal büntetőjogászok első konferenciája

Absztraktkötet

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar és a Nemzetközi Büntetőjogi Társaság magyar nemzeti csoportja 2023. április 14-én „Válságok és büntetőjog” címen megrendezte a fiatal büntetőjogászok első konferenciáját, mely a TKP2021-NVA-07 számú projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a TKP2021-NVA pályázati program finanszírozásában valósult meg.

Kiadó:

Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

7622 Pécs, 48-as tér 1.

ISBN: 978-963-626-128-3

Minden jog fenntartva.

© Szerzők, Szerkesztők

Tartalomjegyzék

Prof. Dr. Gál István László: A vilá járványok hatása a bűnözési mutatókra	5
Prof. Dr. Karsai Krisztina: A ne bis in idem elv kontextusai	6
Prof. Dr. Herke Csongor: Büntetőeljárás a pandémia és a háború szorításában	7
Dr. Miskolczi Barna: Az akarat hajlításának új dimenziója: a nudge.....	8
Prof. Dr. Kóhalmi László Levente: A biztonság fogalmának változása	9
Bodnár Beáta: Közvetítői eljárás a Covid-19 idején	10
Botos Mihály Bálint: Rémhírterjesztés a pandémia idején	11
D. Horváth Vanessza: A kapcsolati erőszak mediálásának lehetőségei a pandémia árnyékában	12
Dorang Zsanett: A koronavírusstagadók kriminalizálása, elemzés a rémhírterjesztésről a vírus után	13
Gáti Balázs: A gazdasági válság hatásai a személyes adatok védelmére és annak büntetőjogi aspektusaira .	14
Horváth Orsolya: A fenyegetés nyomtatón keresztül érkezik - 3D nyomtatott lőfegyverekkel kapcsolatos esetismertetések	15
Hottó István: Válság a családban - a „gyermekelhelyezés” buktatói.....	16
Jónás Kitti Anett: A koronavírus-járvány hatása a pártfogó felügyelői munka ellátására	17
Kanyuk Petra Ágnes: Menyegzők a migráció sodrásában – az érdekkapcsolatok elleni büntetőjogi fellépés mozaikjai	18
Márton Balázs: Az Európai Ügyészség koncepciója és szerepe a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz pénzügyi forrásainak védelmében	19
Nagy Melánia: Válság a családban, különös tekintettel a kiskorúak helyzetére	20
Papp Bettina Ilona: A pandémia és gazdasági válság hatása a vagyon elleni erőszakos bűncselekmények elkövetésére	21
Rengel Dóra: Bűncselekmények gyermekáldozatai a pandémia idején.....	22
Ripszám Dóra: Közveszéllyel fenyegetés a pandémia tükrében	23
Schmidt László: Az igazság(osság) és a büntetőjog	24
Soltész Tamás: Magyar állampolgárként az orosz-ukrán háborúban?	25
Szemán Ádám: Társadalomra veszélyesség a jogbiztonság tükrében.....	26
Tóth Dávid: „Identitásválság” a 21. században – avagy a személyazonosság-lopás veszélyei.....	27
Vámosi Vivien Cintia: A pénzmosás compliance, mint a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás bűncselekmény elleni fellépés eszköze.....	28
Zsák Zsófia: Oroszország büntetőjogi felelősségre vonásának akadályai	29

A VILÁGJÁRVÁNYOK HATÁSA A BŰNÖZÉSI MUTATÓKRA

PROF. DR. GÁL ISTVÁN LÁSZLÓ

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BŰNTETŐJOGI TANSZÉK,
TANSZÉKVEZETŐ EGYETEMI TANÁR

A 2020-ban kirobbanó gazdasági világválság először egészségügyi válságként Kínából indult, és ugyanúgy megrázza a világ gazdaságát és benne különösképpen Európát, mint a 2008-as pénzügyi válság, vagy előtte a 2001. szeptember 11-i terrortámadás sorozat okozta válság. A koronavírus több halálos áldozatot követelt világszerte, mint a nemzetközi terrorizmus eddig összesen a világtörténelemben, és a COVID-19 által generált világgazdasági válság mérhető volt a 2008-ashoz, de akár az 1929-33-ashoz is. Mint minden gazdasági válság, ez is hatással volt és még hatással lesz a bűnözésre, az ismertté vált bűncselekmények számát bizonyos bűncselekmény kategóriákban megemelte illetve jelenleg is emeli. Kiinduló hipotézisünk az, hogy a bűnözés nagy valószínűséggel tovább fog emelkedni a 2020-as években. A kérdés csak az lehet, hogy milyen mértékű emelkedés várható, és hogyan tudjuk az emelkedést lassítani illetve mérsékelni.

A NE BIS IN IDEM ELV KONTEXTUSAI

PROF. DR. KARSAI KRISZTINA

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BŰNÜGYI TUDOMÁNYOK INTÉZETE, INTÉZETVEZETŐ EGYETEMI TANÁR

A ne bis in idem elvének érvényesülése a büntető igazságszolgáltatásban térben és időben változó jellegű, mivel elsősorban pozitív jogi szabályozáshoz kötődik, amelynek kialakítása és finomhangolása a mindenkori jogalkotó feladata. A kétszeres értékelés tilalma ugyanazon tények többszöri – joghatással járó – figyelembevételének tilalmát jelenti a társadalom büntetőjogi alrendszerében, illetve bizonyos esetekben az egész jogrendszerben, vagy akár az adott tényekre vonatkozó transznacionális kontextusban is. Az ugyanazon tények többszöri figyelembevételének tilalma az anyagi jogban reáltényekre vonatkozhat, míg az eljárásjogban és a végrehajtási jogban a jogi tényekkel van összefüggésben (azaz azon reáltényekkel, amelyek valamely eljárási aktushoz kötődnek).

A ne bis in idem elv érvényesülésének területeit rendszerezni kell és szükséges, különös tekintettel az európai (regionális) jogfejlődés szabályozási és joggyakorlati fejleményeire. Az előadás a ne bis in idem elv lehetséges kontextusainak elvi vázlatát tartalmazza, a teljesség igényével, így a belső jogrendszeri, a transznacionális és a horizontális kontextusokat is felvázolva. Ezekben belül pedig a jogági osztályozás szerint lehet és érdemes tovább alábontani a megkülönböztethető tartalmú érvényesülési kereteket, így tehát külön-külön az anyagi jogi, az eljárásjogi és a büntetés-vgrehajtási kontextusok is megjelennek ebben a „mátrixban”.

BÜNTETŐELJÁRÁS A PANDÉMIA ÉS A HÁBORÚ SZORÍTÁSÁBAN

PROF. DR. HERKE CSONGOR

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BÜNTETŐ ÉS POLGÁRI ELJÁRÁSJOGI TANSZÉK, TANSZÉKVEZETŐ EGYETEMI TANÁR

Kevesen hittek volna annak, aki tíz évvel ezelőtt azt jósolja, hogy a 2020-as évek egy világjárvánnyal kezdődnek és egy, a III. világháború rémét is felvető „különleges katonai műveletekkel” folytatódnak. Ehhez képest (bár a III. világháború szerencsére még nem jött el) alig ocsúdtunk fel a COVID-19 koronavírus által okozott járvány okozta rémálomból, az orosz-ukrán háború újabb nehézségek elé állítja az emberiséget. Nem mentesül ezek alól a büntetőeljárás sem. Míg a pandémia elsősorban az eljárások lefolytatásában okozott problémát, hiszen az elrendelt karanténok és a kijárási korlátozás miatt sem a nyomozás, sem a bírósági szak nem folytathatta a szokásos medrében, addig a háború elsősorban a megnövekedett számú menekült és az ezzel összefüggő növekvő bűncselekmény-szám miatt okoz nehézséget. Az előadás arra kíván választ adni, hogy egyrészt mennyiben sikerült kezelni a pandémia által felmerült problémákat (a hagyományos eljárási módszerek mellett milyen új eljárási formákat kellett bevezetni, hogyan oldották meg a személyes jelenlétet igénylő eljárási cselekményekkel kapcsolatos gondokat stb.), másrészt arra, hogy milyen nehézségeket okoz a háború miatt megnövekedett menekülthullám illetve ennek következtében milyen új gondokkal kell megküzdeni az eljáró hatóságoknak a felderítéstől a vizsgálaton és a vádemelésen át egészen a bírósági szakig.

AZ AKARAT HAJLÍTÁSÁNAK ÚJ DIMENZIÓJA: A NUDGE

DR. MISKOLCZI BARNA

FŐOSZTÁLYVEZETŐ ÜGYÉSZ, LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG
NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM, EGYETEMI OKTATÓ

„Egy külső algoritmus ... jobban ismerhet engem, mint én magamat” (Y. Harari)

Az emberiség régóta ismeri az akarat hajlításának különböző - hol többé, hol kevésbé - intruzív módjait. A jog is régóta képes ezek értékelésére, és meglehetősen biztonsággal külön tudja választani a társadalomra kevésbé veszélyes módokat (mint amilyen például a reklám) azoktól, amelyek a veszélyességük miatt büntetőjogi választ igényelnek. Utóbbiak – mint a kényszer, a fenyegetés, a tévedésbe ejtés – részint felelősséget keletkeztetnek (például a csalás jellegű cselekmények tényállásához tartozik a „csalárd elem”, a megtévesztés, a tévedésben tartás); részint, más kontextusban felelősséget hárítanak el (például a kényszer és a fenyegetés büntethetőséget kizáró okok). Az információs társadalom robbanásszerű változást idézett elő az ember és a digitális világ kapcsolatában. Napjainkban ez a változás már-már az évszázadok óta velünk élő, és a gondolkodásunkat alapjaiban meghatározó filozófiai rendszer, a humanizmus rendíthetetlen hitt pilléreit is megingatni látszik. A humanizmus egyik legfontosabb értéke és meggyőződése a szabad akarat, amely most, a technológia előretörésével megkérdőjeleződni látszik. A mesterséges intelligenciával végrehajtott, BigData- alapú profilalkotás olyan eszközt ad a gazdasági, politikai vagy egyéb jellegű hatalmi központok kezébe, amit korábban még elképzelni is csak a sci-fi irodalom keretei között lehetett. Ezekkel ugyanis nem rendszerek, országok, folyamatok – hanem maga az ember válik „meghekkkelhetővé”. A nudge egy olyan módszer, ami végtelenül részletes profilalkotás után, szubliminális technikákkal képes torzítani az egyes ember akaratát, sőt akár a szilárdnak gondolt meggyőződéseit, elköteleződéseit, vagy éppen a vágyait. Az emberi társadalom „elembertelenedését” elhozó kor – a transzhumanizmus kora – küszöbén a büntetőjognak nem lehet más feladata, mint hogy szembe menjen a veszélyes tendenciákkal, s a maga eszközeivel védje nem csupán az emberi méltóságot, hanem immár magát az emberi minőséget.

A BIZTONSÁG FOGALMÁNAK VÁLTOZÁSAI

PROF. DR. KŐHALMI LÁSZLÓ

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, KRIMINOLÓGIAI ÉS BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI JOGI TANSZÉK, TANSZÉKVEZETŐ EGYETEMI TANÁR

A válságokkal sújtott történelmi helyzetekben különösen megnő a társadalom biztonság iránti igénye.

A biztonság kezdeti jelentése alapvetően a katonai biztonság alaphelyzetéből indult ki. A biztonság elérésének irányát a 2001-2020 közötti években a terrorizmus elleni globális küzdelem határozta meg. 2020-tól a biztonsági paradigmák új célterületként az egészségügyi (és bio)biztonság megvalósítását nevesítik. A politikai aktorok – különösen a populista szereplők – az áhított biztonságot a szabadságjogok csökkentésével szándékoznak megvalósítani. A biztonság garanciáját ígérő államhatalom leértékeli a szabadságot és olyan jogi szabályozási környezetet épít ki, melyben a biztonság „vezető alapjogként” funkcionál. Az állam(hatalom)nak külső szakértők bevonásával, folyamatosan vizsgálnia kellene, hogy a válság-és veszélyelhárítási, valamint elővigyázatossági intézkedései arányban állnak-e az aktuális válság-vagy veszélyhelyzettel. Egy ilyen jogi mérlegelést interdiszciplinárisan szükséges megválaszolni.

KÖZVETÍTŐI ELJÁRÁS A COVID-19 IDEJÉN

BODNÁR BEÁTA

DEBRECENI EGYETEM, MARTON GÉZA ÁLLAM-ÉS JOGTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, PHD HALLGATÓ

2020 márciusa óta a Zoom, a Skype, a Teams, a Webex, a Messenger videóhívás felváltotta a személyes megbeszéléseket. Az online oktatás, beszélgetés, találkozás és ismerkedés az eddigieknél is hétköznappibbá váltak. Egy mondatban megfogalmazva a Covid-19 világjárvány mindent és szinte mindenkit – ha nem is egy csapásra, de- megváltoztatott. A változások nem kizárólag a hétköznapiakban, hanem a jog világában is tetten érhetőek. Jelen esetben nem a járványügyi szabályok széles skálájára és spektrumára kell gondolnunk- habár kétséget kizárólag bőséges joganyagot szolgáltatnak- hanem a már korábban rögzített gyakorlatok átértékelésére. Ezen előadásban – látókörünket szűkítve- a büntetőjogi közvetítői eljárás gyakorlatára fókuszálunk. Azon eljárás menetét vizsgáljuk a 2019 és 2020-as években, amelynek szerves alkotóeleme a személyes kontaktus és „egy asztalhoz ültetés” hiányában az elkövető és a sértett valódi megnyugvását és megegyezését nehezen tudjuk elképzelni. Azon büntetőjogi eljárást, ahol a testbeszédnek és más metakommunikációs eszközöknek legalább akkora- ha nem súlyosabb- jelentősége van, mint a kimondott szavaknak. Az előadás célja tehát, a büntetőjogi közvetítői eljárás alakulásának feltárása a 2019 és 2020- as évek adatai alapján, - jelen esetben- Szabolcs- Szatmár- Bereg vármegye és Borsod- Abaúj- Zemplén vármegye Kormányhivatalainak Igazságügyi Osztályán dolgozó pártfogó felügyelők adatszolgáltatása alapján.

RÉMHÍRTERJESZTÉS A PANDÉMIA IDEJÉN

BOTOS MIHÁLY BÁLINT

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BŰNÜGYI TUDOMÁNYOK INTÉZETE, PHD HALLGATÓ

2020-ban Magyarország Kormánya a koronavírus-járvány miatt az ország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett. Ezt követően 2020. évi XII. törvénnyel a rémhírterjesztés tényállása is módosult. Kiegészült egy új bekezdéssel, amely immár a különleges jogrend idején – ennek értelmében az egész ország területére kiterjedően – büntetni rendelte az olyan valótlan tényállítást, amely a védekezés eredményességét akadályozza vagy megghiúsítja. Az (1) bekezdés további tényállási elemmel bővült: a közveszéllyel összefüggésben elhangzott valótlan tényállításokra terjed ki a büntetőjogi fenyegetettség. A tényállás módosítását nagy vita övezte, ugyanis a bírálók a szólásszabadság aránytalan korlátozását látták megvalósulni.

A módosítás következtében a rémhírterjesztés miatt indított büntetőeljárások száma megnövekedett. A Legfőbb Ügyészség kutatási engedélye alapján 50 rémhírterjesztés miatt indított eljárás ügyiratait vizsgáltam meg. Beszédes adat, hogy az 50 vizsgált ügyből egy sem jutott el vádemelésig. Előadásomban bemutatom, hogy melyek azok a tényállási elemek, amelyeknél a gyakorlatban értelmezési, alkalmazási nehézségek merültek fel.

A KAPCSOLATI ERŐSZAK MEDIÁLÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI A PANDÉMIA ÁRNYÉKÁBAN

D. HORVÁTH VANESSZA

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, KRIMINOLÓGIA ÉS BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI JOGI TANSZÉK, PHD HALLGATÓ

Az European Union Agency for Fundamental Rights 2014-ben készített felmérése szerint az Unió területén hetente mintegy 50 nő veszti életét családon belüli erőszak áldozataként. A pandémia egyik szomorú következményeként a statisztikai adatok tovább romlottak, a lezárások által számos áldozat otthona fogságába esett, bántalmazójával összezárva.

A családon belüli erőszak elleni küzdelem fontossága vitathatatlan, az azonban, hogy mely módszer lehet a legeredményesebb a bántalmazás megfékezésében, már nem közel sem dönthető el ilyen könnyen. Felvethető a kérdés: lehet-e a mediáció eszköztárával élni kapcsolati erőszak megtörténte esetén, s van-e létjogosultsága ily súlyos tettek esetén a resztoratív eljárásoknak, vagy pedig indokolt e téren inkább az állam büntetőhatalmában bízni?

Tervezett előadásomban e kérdésekre keresem a választ, kitekintve a koronavírus-járvány büntetőügyi mediációra gyakorolt hatására.

A KORONAVÍRUSTAGADÓK KRIMINALIZÁLÁSA, ELEMZÉS A RÉMHÍRTERJESZTÉS RŐL A VÍRUS UTÁN

DORANG ZSANETT

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR DOKTORI ISKOLA,
PHD HALLGATÓ

Előadásom célja, hogy bemutassam azt a lappangó és egészen a Koronavírus járvány kitöréséig alig előforduló bűncselekményt, amelyre a jogászok figyelme a 18/2000. (VI. 6.) AB határozat óta nem terjedt ki számottevően. A vírushelyzet azonban ezen nagymértékben változtatott ugyanis a Btk. rémhírterjesztésre vonatkozó módosítását követően az e körben indított büntetőeljárások megsokszorozódtak, és az Alkotmánybíróság is újra vizsgálat alá vette a rémhírterjesztésnek ezúttal az új, speciális tényállását. Ismertetni kívánom a 15/2020. (VII. 8.) AB határozat legfontosabb aspektusait például, hogy mennyiben egyeztethető össze az Alaptörvénnyel a szólásszabadság korlátozása büntetőjogi eszközökkel? Körül szeretném továbbá járni azt a sokak által feltett kérdést is, hogy hogyan lehetséges, hogy 2020. március 12 és június 18.-a között összesen 131 be- és feljelentés érkezett a rendőrségre rémhírterjesztés ügyében, azonban mindösszesen 3 ügy tekintetében született ítélet. Bizonyítékként szolgálhat e tény arra nézve, hogy a norma nem eléggé világos, hogy értelmezhetetlen fogalmakat használ? Legnagyobb aggályok a 'védekezés eredményessége' kifejezéssel merültek fel, a három jogerős ügyön keresztül mutatnám be, hogy a bíróságok hogyan értelmezték. Vajon az említett esetekben megvalósultak azok az aggódalmak, hogy a kiszámíthatatlan törvényszöveg következtében önkényes jogalkalmazásnak lehetnek áldozatai az állampolgárok? Valamint, az új tényállás vajon mennyibe alkalmas arra, hogy a jövőben esetlegesen bekövetkező különleges jogrend idején is a köznyugalom fenntartásában eszközül szolgáljon?

A GAZDASÁGI VÁLSÁG HATÁSAI A SZEMÉLYES ADATOK VÉDELMERE ÉS ANNAK BÜNTETŐJOGI ASPEKTUSAIRA

GÁTI BALÁZS

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, KRIMINOLÓGIA ÉS BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI JOGI TANSZÉK, PHD HALLGATÓ

A kutatás célja a gazdasági recesszió hatásainak elemzése a személyes adatok védelmére, valamint az azok sérelmével járó bűncselekményekre.

A recesszió összetett hatásokkal bír az adatvédelemre, amely függ a recesszió súlyosságától, az érintett iparágaktól és a vállalatoktól. A szervezetek többek között csökkenthetik az IT-költségvetésüket, ami növelheti a sebezhetőséget a kiberbiztonságot érintő bűncselekmények vonatkozásában. A válság során a szabályozói megfelelés is csökkenhet, a vállalatok jellemzően rövid távú nyereségük érdekében fordítanak a szükségesnél kevesebb figyelmet az adatvédelmi előírások betartására. Az adatlopások, a személyes adatokkal való visszaélések és más adatvédelmi incidensek növekedése várható, ha az adatvédelmi előírások betartása nem prioritás a gazdasági válság idején.

A tanulmány a recesszió hatására megváltozott gazdasági helyzet adatvédelmi aspektusait elemzi különös tekintettel annak büntetőjogi vonatkozásaira.

A FENYEGETÉS NYOMTATÓN KERESZTÜL ÉRKEZIK - 3D NYOMTATOTT LŐFEGYVEREKSEL KAPCSOLATOS ESETISMERTETÉSEK

HORVÁTH ORSOLYA

SZÁZADVÉG KONJUNKTÚRAKUTATÓ ZRT., IGAZGATÓ
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BÜNTETŐ ÉS POLGÁRI
ELJÁRÁSJOGI TANSZÉK, ÓRAADÓ

2013 óta folyamatosan emelkedik a 3D-nyomtatott alkatrészekkel előállított fegyverek száma. Ami tíz évvel ezelőtt amerikai szenzációként söpört végig a világon és vált a köztudat részévé, azzal napjainkban már az izlandi, spanyol és magyar hatóságok is szembe kell, hogy nézzenek. A technológiai fejlődés haladásával komoly veszélyforrás lehet ezen fegyverek felderítése azonosíthatóságuk hiánya miatt.

Kiemelten fontos, hogy a különböző szakterületek, bűnüldöző szervek egymásra hangolt tevékenysége, a tudáscsere megosztása révén történjen a felderítés. Mindezen tapasztalatok, a stakeholderek véleménye mellett segítik a döntéshozók számára az egységes szabályozás kialakítását.

A lőfegyverek, alkatrészek lefoglalása és az esetek megosztása hozzájárul ahhoz, hogy a jelenség jobban érthetővé váljon, az illegális használat ellen felléphessenek a bűnüldöző szervek.

Előadásomban az eddigi esetek legfontosabb megállapításait figyelembevéve összegzem az egységes szabályozás kialakításának megalpozását segítő információkat.

VÁLSÁG A CSALÁDBAN - A „GYERMEKELHELYEZÉS” BUKTATÓI

HOTTÓ ISTVÁN

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, KRIMINOLÓGIAI ÉS BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI JOGI TANSZÉK, PHD HALLGATÓ

Magyarországon a házasságok és az élettársi kapcsolatok felbomlásának száma hosszú ideje növekvő tendenciát mutat, mely családi kötelek válságához számos ok és körülmény vezethet. A teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott házasság felbontására irányuló eljárás során - amennyiben a házasság során kiskorú gyermek is született -, az ő sorsának rendezése a bíróság egyik legfontosabb feladata. A Ptk. Családjogi Könyve a szülői felügyeleti jog gyakorlását szabályozza, így a korábbi gyermekelhelyezés kifejezés csak a kiskorú gyermek harmadik személynél történő elhelyezése során kerül alkalmazásra. A Családjogi Könyv tartalmazza azt a fontos szempontot, hogy a kapcsolattartás nemcsak a szülők joga és kötelezettsége, hanem a gyermeknek is joga van a különélő szülőjével kapcsolatot tartani.

A bíróságnak mindig a gyermek legfőbb érdekét kell szem előtt tartania, azonban kérdésként merül fel, hogy ez az érdek a gyakorlatban tényleges érvényesülése. Számos esetben a bírósági döntés szerinti kapcsolattartási jog mértéke aránytalan és méltatlan, a különélő szülő, ha formálisan nem is, de gyakorlatilag jogfosztottá válik, így nem tud gyermeke életében úgy részt venni, ahogy azt gyermeke egészséges testi-lelki fejlődése megkívánná. A skandináv országokban a szülői felügyelet bírósági rendezésének főszabálya a közös felügyelet, Franciaországban, Svédországban és Belgiumban a bíróságnak a váltott gondoskodás lehetőségét kell elsődlegesen vizsgálnia.

Számos pszichológiai és szociológiai kutatás eredményei azt mutatják, hogy a közös szülői felügyelet és a váltott gondoskodás hosszú távon a legjobb megoldás. Vitathatatlan tény, hogy a gyermeknek mindkét szülőjére egyenlő mértékben szüksége van. Azonban ha ez nem valósul meg, az a gyermek érdekeit súlyosan sérti, ezzel a legnagyobb áldozattá maga a védtelen gyermek válik.

A KORONAVÍRUS- JÁRVÁNY HATÁSA A PÁRTFOGÓ FELÜGYELŐI MUNKA ELLÁTÁSÁRA

JÓNÁS KITTI ANETT

BÉKÉS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL GYÁMÜGYI ÉS IGAZSÁGÜGYI FŐOSZTÁLY, PÁRTFOGÓ FELÜGYELŐ

A koronavírus-járvány miatt bevezetett jogszabályi változások alapja a magyar kormány által 2020. március 11-én egy kormányrendelettel kihirdetett veszélyhelyzet volt. Ennek kapcsán 2020. március 30-án az Országgyűlés elfogadta az ún. felhatalmazási törvényt. Ezen időszakra korlátlan felhatalmazást adott a kormánynak arra, hogy a veszélyhelyzet fennállása alatt egyes törvények alkalmazását felfüggeszthesse, törvényi rendelkezésektől eltérhessen, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhasson. A pandémia hatására kiadott kormányrendelet rendelkezései a pártfogó felügyelők munkáját is jelentős mértékben megváltoztatta. A pártfogó felügyelői vélemény, vagy a környezettanulmány elkészítésétől, illetve beszerzésétől azokban az esetekben is el lehetett tekinteni, amikor annak elkészítését, illetve beszerzését a törvény kötelezően előírta. Ha a pártfogó felügyelői vélemény, illetve a környezettanulmány elkészítése feltétlenül szükséges volt, azt a pártfogó felügyelőnek a személyes kapcsolatteremtés mellőzésével, a rendelkezésre álló iratok, valamint a telefonon vagy elektronikus kapcsolattartás útján beszerezhető adatok alapján kellett elkészítenie.

MENYEGZŐK A MIGRÁCIÓ SODRÁSÁBAN – AZ ÉRDEKKAPCSOLATOK ELLENI BÜNTETŐJOGI FELLÉPÉS MOZAIKJAI

KANYUK PETRA ÁGNES

DEBRECENI EGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, ÓRAADÓ OKTATÓ

A házasság és a migráció kapcsolódására térben és időben már a történelem egészen korai szakaszától kezdve rendelkezésre állnak bizonyítékok, ugyanakkor azzal, hogy a társadalmunk alapját és egyben „saját létének végokát” megtestesítő házasságot, illetve – jelenkorunk felé haladva – további családi kapcsolatok létrehozását tartózkodási jog megszerzésére használják fel, csak a történelmi léptekkel mért közelmúltban kellett számolnunk. Az Európai Unió tartózkodási szabályainak kontextusában értelmezve az ilyen jellegű kapcsolatok a szabad mozgás és tartózkodás jogával való, közvetlen visszaélésnek is minősülnek, a XXI. század egyik legmarkánsabban jelentkező globalizációs tényezőjének, a migrációnak a felélénkülésével pedig a kapcsolódó küzdelem is felélénkülni látszik.

Napjainkban egyre növekvő számban köttetnek érdekházasságok az Európai Unióba történő, jogellenes bejutás céljából, az ilyen menyegzők pedig jellemzően szervezett bűnözői csoportok által kivitelezett, kifinomult családi konstrukciók kis, ámde nem elhanyagolható szeletét képezik. A jelenség ugyanis épp azáltal tekinthető kivételesen veszélyesnek, hogy a felszínen egy-egy, olyan kisebb tárgyi súlyú bűncselekményben tükröződik vissza csupán, mint az egyes közbizalom-, illetve közigazgatás rendje elleni bűncselekmények köre; a képet közelebbről szemlélve azonban rendszerint egy igencsak bonyolult, a szervezett bűnözéssel erősen összefonódó rendszer bontakozik ki előttünk, amely a bűnözői csoportok számára alacsony kockázattal, és nagy haszonnal jár – mindemellett pedig kiszolgáltatott helyzetben lévő, sérülékeny nők 'könnyű pénzkereseti lehetőség' általi kecsgetésével történő csapdába ejtésével realizálódik.

AZ EURÓPAI ÜGYÉSZSÉG KONCEPCIÓJA ÉS SZEREPE A HELYREÁLLÍTÁSI ÉS REZILIENCIAÉPÍTÉSI ESZKÖZ PÉNZÜGYI FORRÁSAINAK VÉDELMEBEN

MÁRTON BALÁZS

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM, RENDÉSZETTUDOMÁNYI KAR,
RENDÉSZETTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, PHD HALLGATÓ

Az Európai Unió önálló szerveként 2021. június 1. napjától folytat operatív működést az Európai Ügyészség, amely a világon egyedülálló szupranacionális ügyészségi szervezet. Az Európai Ügyészség célja, hogy büntetőjogi eszközökkel nyújtson hatékony védelmet az Európai Unió pénzügyi érdekeit érintő csalásokkal szemben. Az Európai Ügyészség létrehozatala és működése az Európai Unió büntető igazságügyi szakpolitikájához kötődő történelmi léptékű fejlemény. A Covid19-válsággal összefüggésben a tagállamoknak történő támogatásnyújtás megerősítése érdekében egy innovatív pénzügyi eszköz került elfogadásra az Európai Unióban. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célja jelentős pénzügyi támogatás nyújtása, valamint a fenntartható reformok és a kapcsolódó közberuházások végrehajtásának felgyorsítása a tagállamokban. Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme az Eszközből folyósítható forrásokkal kapcsolatban hangsúlyos elem, amelyben immáron az Európai Ügyészre is fontos szerep hárul. Ennek a szerepnek a megértéséhez nélkülözhetetlen az új európai bűnüldöző szerv felépítésének és működési logikájának átfogó ismerete. Az előadás célja áttekintést adni az Európai Ügyészség helyéről az Európai Unió intézményrendszerében, a szervezet struktúrájáról és ezáltal bemutatni, hogy az Európai Ügyészség hatáskörei hogyan járulnak hozzá a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak hatékony elköltéséhez az Európai Ügyészegről szóló megerősített együttműködéshez csatlakozott tagállamokban.

VÁLSÁG A CSALÁDBAN-KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KISKORÚAK HELYZETÉRE

NAGY MELÁNIA

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BÜNTETŐJOGI TANSZÉK,
EGYETEMI ADJUNKTUS

A büntetőjog segédtudományai közül számos terület foglalkozik, azzal a kérdéssel, hogy a gyermekeknek szeretetre és gondoskodásra van szükségük, ahhoz, hogy megfelelően alakuljon ki személyiségük és testi-lelki egészségük. Mindemellett a fiatalok biztosítják a jövő generációját, ebből következően, ha nem a helyes irányba nevelkednek, könnyebben válhatnak fogékonyabbá deviáns viselkedésminták követésére. Látható, hogy óriási felelősség és kötelesség van a társadalom legkisebb alapegységén, a családon. Magyarország Alaptörvénye is rögzíti: „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni.”¹ A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény külön fejezetben szabályozza a kiskorúak és a család elleni bűncselekmények körét, ezzel is hangsúlyozva annak, a jelentőségét, hogy a fent említett magatartások tanúsítása nem maradhat büntetlenül. A tanulmányban a fejezetben szereplő valamennyi bűncselekmény elméleti és gyakorlati elemzésére kísérletet teszek.

---

¹ Magyarország Alaptörvénye XIV. cikk. (1), (3)

A PANDÉMIA ÉS GAZDASÁGI VÁLSÁG HATÁSA A VAGYON ELLENI ERŐSZAKOS BŰNCSELEKMÉNYEK ELKÖVETÉSÉRE

PAPP BETTINA ILONA

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK, BÍRÓSÁGI TITKÁR

DEBRECENI EGYETEM, ÁLLAM-ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR MARTON GÉZA DOKTORI ISKOLA,
PHD HALLGATÓ

Egyes vagyon elleni erőszakos bűncselekmények megjelenése mondhatjuk, hogy egyidős a társadalmak kialakulásával, hiszen azok a társadalom egyik alapvető intézményét, a tulajdont sértik. Azonban tudományos felmérések és statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a különböző társadalmi és gazdasági tényezők, jelentős hatással vannak ezen bűncselekmények megjelenésére. Jelen előadás során a pandémia és a gazdasági válság hatásait szeretném bemutatni a vagyon elleni erőszakos bűncselekmények, különösen a rablás és zsarolás vonatkozásában, melyhez a kapcsolódó kutatásaim eredményeit, a kapcsolódó statisztikai adatokat és bírósági döntéseket szeretném felhasználni.

BŰNCSELEKMÉNYEK GYERMEKÁLDOZATAI A PANDÉMIA IDEJÉN

RENGEL DÓRA

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BÜNTETŐJOGI TANSZÉK, PHD HALLGATÓ

Bizonyára már 2020 márciusa előtt is mindenki hallott valamilyen kontextusban a bezártságnak az emberek mentális egészségére vonatkozó negatív hatásairól. A pandémia hosszú évei alatt azonban nemcsak a társadalomtól való elszigeteltséggel kellett szembenéznie a szülőknek, hanem a leterheltség, frusztráció, esetlegesen előforduló egzisztenciális bizonytalanság is megnehezítette a mindennapjaikat. Ugyanakkor a gyermekek sem menekültek a járványhelyzet pszichológiai hatásaitól, ráadásul sokuknak a kiszolgáltatott helyzetükből fakadóan az otthon sem feltétlenül járt együtt a biztonság érzetével. Az előzőekben említett jelenségek nyomán a szülőkből kialakuló depresszió, agresszivitás és szorongás a kiskorúakra is hatást gyakorolt, amely magában foglalja a bántalmazás fizikai, pszichológiai, érzelmi vagy szexuális válfajait egyaránt. (Šindýlková –Törő–Csikós, 2020)

Kutatásomban az ezeket a bántalmazó magatartásokat is magában foglaló büntetőjogi tényállásokat vizsgálom, figyelemmel kísérve ezen bűncselekmények esetszámait, nyilvánosságra hozott statisztikáit különös tekintettel a járvánnyal érintett időszakra.

KÖZVESZÉLLEL FENYEGETÉS A PANDÉMIA TÜKRÉBEN

RIPSZÁM DÓRA

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BÜNTETŐJOGI TANSZÉK, PHD HALLGATÓ

A válsághelyzetek alapvető jellemzője, hogy szükséges kilépni a hétköznapi élet szokványos jogi keretei közül, nélkülözhetetlen gyors és határozott reakciókat adni. Pandémiás időszakban számítani kell az addig kezelt társadalmi devianciák átalakulására, átrendeződésére. A megváltozott élethelyzetben a bűncselekmények természete és súlyozása jelentősen változhat.

A koronavírussal kapcsolatban rengeteg hír terjedt és terjed is mind a mai napig, amelyek egy része kapcsán felröppenésükkor nehezen dönthető el, hogy mekkora igazságtartalommal rendelkeznek. Legyen szó akár valós, akár álhírről, az embereket rendkívüli módon felzaklathatja, ami közvetve a járvánnyal szembeni védekezést is akadályozhatja, így ezen bűncselekmények hatékony felderítése a koronavírus-járvány idején is elsőrangú társadalmi érdek.

A közveszéllyel fenyegetés tényállásának tárgyalása azért is fontos, mert az nem csupán különleges helyzetekben, hanem egyébként is előforduló bűncselekmény.

AZ IGAZSÁG(OSSÁG) ÉS A BÜNTETŐJOG

SCHMIDT LÁSZLÓ

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, FILOZÓFIA DOKTORI ISKOLA, PHD HALLGATÓ
SZEKSZÁRDI JÁRÁSBÍRÓSÁG, BÍRÓSÁGI TITKÁR

A filozófia immár több, mint 2000 éve keresi a választ (többek között) arra, hogy mi az igazság és mi az igazságosság? Arisztotelész igazság-fogalma például a mai napig jelentős hatással van a jogtudományra. (Elsősorban az elosztó és kiigazító igazságelmélete). Magyarország Alaptörvénye szerint a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. Az igazság szolgáltatásának feltétele a valóság, a bírói döntéshozatal két fő részre bontható: az ügy szempontjából releváns tények valóságnak megfelelő megismerése, és ezek jogi értékelése. A valóságnak megfelelő tényállás feltárása nélkül nem beszélhetünk igazságszolgáltatásról. A jogi igazság azonban csak az lehet, amit a jog a maga eszközeivel meg tud állapítani, ez az ún. processzuális igazság, ami nem feltétlenül egyezik meg az objektív igazsággal. Míg a szocialista büntetőeljárás az anyagi igazság kiderítését határozta meg fő célként, addig a későbbi és a jelenlegi Be. is „megelégszik” a processzulis igazsággal. A büntető igazságszolgáltatás vonatkozásában alapkövetelmény, hogy a bűnösség megállapítására csak a valóságnak megfelelően feltárt körülmények között, a vádlott által ténylegesen kifejtett cselekmény vagy mulasztás esetén kerülhessen sor. Ezt a bíróság csak közvetetten, bizonyítási eszközökön keresztül teheti meg.

Napjainkban, a „permanens válságok korában”, álláspontom szerint még nagyobb szerepe van az igazságnak. A különböző társadalmi-gazdasági válságok, sokkok időszakában az igazság fogalma és szerepe mindig devalválódott, megkérdőjeleződött, relativizálódott. Kitűnő példa erre a Covid-járvány, amikor sokan magának a koronavírusnak a létét és a valóságát is megkérdőjelezték.

MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRKÉNT AZ OROSZ-UKRÁN HÁBORÚBAN?

SOLTÉSZ TAMÁS

DEBRECENI EGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, JOGÁSZ SZAKOS HALLGATÓ

A 2022. február 24-én Ukrajna ellen megindított orosz invázió alapjaiban változtatta meg a nemzetközi közjogi és politikai helyzetet. A hazai és nemzetközi sajtó a háború kezdete óta egyaránt az orosz-ukrán fegyveres konfliktus eseményeitől és társadalmi-gazdasági hatásaitól hangos. Az elmúlt időszakban a magyar médiumok különös érdeklődést mutattak egyes, az ukrán oldalon szolgáló magyar állampolgárok cselekményeinek büntetőjogi megítélése iránt. Az ilyen jellegű tartalmak gyakran hivatkoznak a tiltott toborzás Btk. különös törvényi tényállásának második bekezdésére.

Bűncselekmény magyar állampolgárként valamelyik fél fegyveres erejében szolgálni? Esetleg mindez csupán pozitívan elbírálandó szolidaritás, szimpátia, vagy tenni akarás? Számíthat az adott eset konkrét társadalomra veszélyessége? Különbség tehető zsoldos és nem zsoldos katona között? Mire számíthat, aki magyar állampolgárként részt vesz a szomszédunkban dúló fegyveres összetűzésekben?

A nemzetközi büntetőjog ingoványos, gyakran erősen politika vezérelt terület, amelyen belül a háborús bűncselekmények megítélése kiváltképp érzékeny kérdés. Ennek ellenére előadásomban a tiltott toborzás törvényi tényállás második bekezdésének értelmezésére és aktualizálására vállalkozom, büntetőjogi szemszögből közelítve a szomszédunkban zajló harcokhoz.

Magyarország eddigi egyetlen jogerős, tiltott toborzás büntetőjogi marasztaló ítélete a 2014 utáni kelet-ukrajnai harcokhoz köthető. Előadásomban különös figyelmet fordítok ennek tartalmára, valamint a tiltott toborzás különös törvényi tényállásának történeti alakulására és bírói értelmezésére is.

TÁRSADALOMRA VESZÉLYESSÉG A JOGBIZTONSÁG TÜKRÉBEN

SZEMÁN ÁDÁM

DEBRECENI EGYETEM, MARTON GÉZA ÁLLAM ÉS JOGTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, PHD HALLGATÓ

A társadalomra veszélyesség a szovjet jogból átvett fogalom, mely a Btá.-ban való megjelenésével a jogellenesség formális meghatározását váltotta a 20. század közepén. A szocializmus idején a magyar jogrendszer által átvett fogalmak, illetve terminológiák közül azon kevesek egyike, melyek a rendszerváltást követően is megmaradtak a jogi szabályozásunkban. Vitathatóságát jól mutatja, hogy annak szükségszerűségéről súlyos viták alakultak ki a jogtudományban a 20. század végére, illetve a 21. század elejére az új büntető törvénykönyv iránti igény megfogalmazásakor. A büntetőjog területén elismert jogtudósok egy része vitatta jelentőségét, egyrészt annak „származását” kifogásolták, illetve többen a - Wiener A. Imre, Hollán Miklós - jogbiztonsággal állították szembe és vélték úgy, hogy a társadalomra veszélyesség komolyan veszélyezteti azt. Előadásomban a társadalomra veszélyességgel kapcsolatos kritikákat mutatom be, illetve vizsgálom azt a jogbiztonság szemszögéből.

„IDENTITÁSVÁLSÁG” A 21. SZÁZADBAN – AVAGY A SZEMÉLYAZONOSSÁG-LOPÁS VESZÉLYEI

TÓTH DÁVID

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, KRIMINOLÓGIA ÉS BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI JOGI TANSZÉK, AJDUNKTUS

Az identitáslopás növekvő kihívásokat jelent a digitális korban. Az információtechnológia fejlődésével egyre több személyes adat érhető el a kibertérben, amely a bűnözők szempontjából nagy lehetőséget jelent, hogy azokat jogellenesen megszerezzék és visszaéléseket kövessenek el.

A tanulmányunk célja vizsgálni, hogy az identitáslopás milyen veszélyekkel jár. Kutatásomban egy átfogó áttekintést szeretnék nyújtani a személyazonosság-lopás áldozatokra gyakorolt pénzügyi, pszichológiai és társadalmi vezélyforrásairól. A kockázatanalízis mind a rövid, mind a hosszútávú következményeit is számításba veszi. Bemutatásra kerülnek a bűnözők által megvalósított elkövetési technikák (pl.: phishing, social engineering, hacking stb.), illetve az azokkal szembeni védekezés lehetőségeit. A vonatkozó szakirodalom felhasználásával célok preventív javaslatok megfogalmazása. Tanulmányomban vizsgálom milyen jogi és nem jogi eszközökkel lehet fellépni az identitáslopás kriminológiai jelenségével szemben.

A PÉNZMOSÁS COMPLIANCE, MINT A PÉNZMOSÁS ÉS TERRORIZMUSFINANSZÍROZÁS BŰNCSELEKMÉNY ELLENI FELLÉPÉS ESZKÖZE

VÁMOSI VIVIEN CINTIA

MISKOLCI EGYETEM, DEÁK FERENC ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, PHD HALLGATÓ

A pénzmosás elleni küzdelem kiemelt fontosságot képvisel mind az európai, mind pedig a hazai jogszabályok szerint. Ez az Európai Unió elsődleges jogforrásaiban is megjelenik, így az EUMSZ. 325. cikkében is, mely így fogalmaz: Az Unió és a tagállamok küzdenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen... A pénzmosás elleni küzdelem nem csak a bűncselekmény kriminalizálását jelenti azonban, hanem a különböző compliance- intézkedések meghozatalát és elfogadását is. Ezáltal a pénzmosás-compliance az egyik legfontosabb compliance területté vált. Ez a fogalom gyűjtőfogalomként használatos, mely egy jól harmonizált, jogszabályok által pontosan meghatározott területet jelöl. Azon intézkedések, melyek a compliance eszközei közé sorolhatók leginkább preventív jellegűek. Ide tartoznak az Európai Unió pénzmosás elleni irányelvei, hazánkban pedig ide sorolhatjuk az 1994. évi XXIV. törvényt, a 2003. évi XV. törvényt, a 2007. évi CXXXVI. törvényt és a jelenleg is hatályban lévő 2017. évi LIII. törvényt. E jogszabályok segítségével eredményesen tudunk fellépni a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás bűncselekménye ellen.

OROSZORSZÁG BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉGRE VONÁSÁNAK AKADÁLYAI

ZSÁK ZSÓFIA

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR, BÜNTETŐ ÉS POLGÁRI ELJÁRÁSJOGI TANSZÉK, PHD HALLGATÓ

Bevezető rész

Az ukrán-orosz konfliktus kitörésének rövid bemutatásával kezdem az előadásomat/értekezésemet. Majd kitérek a legjelentősebb katonai ütközetekre és konfliktusokra, amelyek hatására beszélhetünk a felelősségre vonás szükségességéről.

Fő rész

A felelősségre vonás lehetősége előtt minősítem, hogy milyen cselekményeket követtek el: háborús bűncselekmények, emberiség elleni bűncselekmények vagy akár népirtás? Ehhez kapcsolódóan nevesítem mely konkrét egyezményeket és elveket sértett meg Oroszország ezen bűncselekmények elkövetése alatt. Ezt követően számba veszem azokat az intézményeket, amely alternatívák lehetnek arra, hogy a felelősségre vonás színtereként szolgáljanak, mint például a Nemzetközi Bíróság vagy a Nemzetközi Büntető Bíróság, illetve azokat az okokat is, amelyek akadályai annak, hogy ezen fórumokon megtörténhessen a felelősségre vonás.

Záró rész

Ha a hagyományos fórumok nem bizonyulnak megoldásnak akkor hogyan tovább? Az értekezésem záró részében a lehetséges jövőbeni módszerekre térnék ki, amelyek feloldhatják Oroszország büntetőjogi felelősségre vonásának problémáját.